

Komunikat nr 3

**Zespół Sekcji Historii Farmacji
Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego
oraz
Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy
Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu
zapraszają na
XXIV Sympozjum Historii Farmacji
pt. *Historia panaceum. Między marzeniem a oszustwem*
Bydgoszcz (28 – 29 maja 2015 r.)**

**Miejsce obrad:
Hotel „Brda” w Bydgoszczy (ul. Dworcowa 94)**

Szczegółowy plan obrad:

28 maja

- 8.30 - 9.30 Rejestracja uczestników
- 9.30 - 9.45 Otwarcie konferencji
- 9.45 - 10.15 Wykład inauguracyjny - **dr hab. Aleksander Drygas (Gdańsk)**, *O uniwersalnym lekarstwie na wszystkie choroby w minionych wiekach i w nie tak dawnych czasach – uwag kilka.*
- **10.15 - 11.30 – Sesja I**
 - **dr Adam Zemelka (Poznań)**, *Bogini Wszystkolecząca. Mitologiczne i kulturowe dzieje Panakei*
 - **dr Jadwiga Brzezińska (Kolobrzeg)**, *Poszukiwanie panaceum poprzez wieki.*
 - **prof. dr hab. Krzysztof Tomasz Witczak (Łódź)**, *Antyczne lekarstwo na zaćmę.*
 - **dr hab. Maciej Kokoszko (Łódź)**, *Wino jako pokarm i medykament w dorobku Dioskuridesa.*Dyskusja - 15 minut
- 11.30 - 11.45 Przerwa na kawę
- **11.45 - 13.15 – Sesja II**
 - **mgr Zofia Rzeźnicka (Łódź)**, *Uzdrowiająca moc pokarmu. Zastosowanie jajek w antycznej medycynie na podstawie pism Galena.*
 - **mgr Krzysztof Jagusiak (Łódź)**, *Ptisane (πιτιάνη) i chylos ptisanes (χυλὸς πτισάνης) w medycynie grecko-rzymskiego antyku i wczesnego Bizancjum.* - **dr Anna Maria Lasek (Poznań)**, *Panaceum i inne leki w Dionysiaka Nonnosa z Panopolis.*

- **dr Tomasz Dreikopel (Olsztyn)**, *Prawie jak panaceum - lecznicze pożytki z miodu płynące w świadectwach wybranych autorów starożytnych.*

- **dr Lilianna Wdowiak (Szczecin)**, *Miód jako uniwersalne lekarstwo ludności wiejskiej na dawnych ziemiach polskich w XIX i XX stuleciu*

Dyskusja - 15 minut

• 13.15 - 13.45 Przerwa na lunch

• **13.45 - 15.20 – Sesja III**

- **dr Paweł Wysokiński (Szczecin)**, *Czosnek jako panaceum stosowane dawniej i współcześnie.*

- **mgr Agnieszka Bywalec, dr inż. Magdaleny Frączek (Kraków)**, *Ruta zwyczajna (Ruta graveolens L.) zapomniane panaceum*

- **dr Tauras Mekas (Kowno)**, *Trojanka (Trejos devynerios) – litewskie panaceum.*

- **mgr Jakub Kossowski (Łódź)**, *Leki na „wszystko” – wybrane rośliny magiczne w polskiej kulturze ludowej.*

- **mgr Magdalena Domicela Mateczak (Toruń)**, *Środki lecznicze we wczesnośredniowiecznym Culmine.*

Dyskusja - 20 minut

• 15.40 Przerwa na kawę

• **15.40 - 17.00 – Sesja IV**

- **mgr Ewelina Wesolek (Toruń)**, *Fenomen terapii magiczno – religijnej.*

- **mgr Łukasz Krzyszczuk (Wrocław)**, *Diversis medicaminibus curare vos volui. Rzecz o lekarstwach w „In Esaiam parvula adbrevisatio de capitulis paucis” Pseudo-Hieronima.*

- **mgr Łukasz Kosiński (Lublin)**, *Sposoby leczenia przez świętych we wczesnej hagiografii iryjskiej.*

- **mgr Alicja Trukszyn (Kielce)**, *Świątokrzyska stauroteka, jako panaceum na wszelkie kłopotliwości.*

Dyskusja 20 minut

• Bezpośrednio po zakończeniu IV Sesji – wycieczka autokarem do **EXPLOSEUM – Centrum techniki wojennej DAG Fabrik Bromberg** (Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszcy)

• 21.00 - Kolacja w restauracji Hotelu „Brda” (ul. Dworcowa 94).

29 maja

• **9.00 - 10.30 – Sesja V**

- **mgr Anna Drozd (Wrocław)**, *Boska interwencja – przypadki uzdrowień na przykładzie osiemnastowiecznej księgi cudów z Gidel.*

- **prof. Eugeni Tishchenko, Galina Kostiahina (Grodno)**, *Panaceum: marzenie lub podstęp w powieści François Rabelais 'go „Gargantua i Pantagruel”.*

- **mgr farm. Zenon Wolniak (Białystok)**, *Róg jednorożca w dawnej medycynie.*

- **mgr Iwona Cecot (Gdańsk)**, *„Róg jednorożca” - kiel narwala, panaceum ostrzegające o truciznach.*

- **mgr farm. Maria Bednarz-Kolonko (Łekawica)**, *Mumia egipska od panaceum do absurdu.*

Dyskusja 15 minut

• 10.30 – 10.45 Przerwa na kawę

• **10.45 - 12.15 – Sesja VI**

- **dr Marek Sikorski (Jarnoltów)**, *Kamień smoczy - mistyfikacja medyczna.*
- **dr hab. Anna Ryś (Gdańsk)**, *Caspar Bauhin o bezoarze.*
- **dr Bartłomiej Siek (Gdańsk)**, *Teriak w opinii lekarzy gdańskich epoki nowożytnej.*
- **mgr farm. Jerzy Waliszewski (Stargard)**, *Ślady fenomenu i uniwersalizmu lewatywy w antidotariach i farmakopeach do XVIII wieku.*
- **dr Hansgeorg Löhr (Lipsk)**, *Balsam jerozolimski jako specyfik alchemiczny wytwarzany w kłodzkiej aptece „Pod Murzynem” od XIX wieku.*

Dyskusja 15 minut

• 12.15 - 12.45 Przerwa na lunch

• **12.45 - 14.15 – Sesja VII**

- **dr Piotr Władysław Górski (Dinslaken)**, *Odrzucenie przez Jana Andrzeja Szastera upustów krwi jako panaceum w leczeniu gorączek.*
- **mgr farm. Wiesław Szlufik (Gdynia)**, *Remedia anticholerica. O sposobach zapobiegania i leczenia cholery w XIX wieku na ziemiach polskich.*
- **mgr farm. Barbara Skrok (Saarbrücken)**, *Panaceum (?) w operze Gaetano Donizetti`ego „Il campanello di notte”.*
- **mgr Monika Urbanik (Kraków)**, *O lekarskich i szalbierczych próbach walki z rakiem w XIX wieku.*
- **dr Elżbieta Rutkowska (Białystok)**, *Z historii leków tajemnych: Pigułki Cauvina – „nieoceniony środek prosty i tani, a niezawodny...” w XIX stuleciu i pierwszej połowie XX wieku.*

Dyskusja 15 minut

• 14.15 - 14.30 Przerwa na kawę

• **14.30 - 16.30 – Sesja VIII**

- **mgr farm. Maria Pająk, mgr farm. Małgorzata Tomańska (Opole)**, *Opolskie panacea w reklamach przełomu XIX i XX wieku.*
- **dr hab. Iwona Arabas, prof. PAN (Warszawa)**, *W poszukiwaniu panaceum: surowice i szczepionki.*
- **dr Seweryna Konieczna (Gdańsk)**, *Historia sterydoterapii – spełnienie marzenia o panaceum?*
- **dr Sylwia Krukowska, lek. med. Kamil Koszela (Warszawa, Łódź)**, *Vita non solum medicamento, sed etiam scalpello subiecta est – analiza uwarunkowań kulturowo-językowych mających wpływ na przyjmowanie idei panaceum. Chirurgia jako alternatywa dla uniwersalnych medykamentów.*
- **lek. med. Tomasz Kokoszczyński (Bydgoszcz)**, *Homeopatia – odmienne podejście do zdrowia.*
- **dr hab. Zbigniew Bukowski (Bydgoszcz)**, *Panaceum a jego skutki prawne.*

Dyskusja 15 minut

Podsumowanie sympozjum.

Bezpośrednio po podsumowaniu, dla chętnych, zwiedzanie Muzeum Farmacji Apteki „Pod Łabędziem” (ul. Gdańska 5)

Uwaga! Czas każdego referatu za wyjątkiem wykładu inauguracyjnego wynosi **15 minut.**

Komitet Naukowy:

- dr hab. Iwona Arabas, prof. PAN
- prof. dr hab. Stefan Kruszewski
- prof. dr hab. Adam Buciński
- dr hab. Aleksander Drygas
- mgr farm. Lucjan Borys

Komitet Organizacyjny:

- dr hab. Walentyna Korpalska
- dr Wojciech Ślusarczyk

Organizatorzy:

- Zespół Sekcji Historii Farmacji Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego
- Zakład Historii Medycyny i Pielęgniarstwa Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu

**W przypadku pytań proszę dzwonić:
dr Wojciech Ślusarczyk, tel. 661 87 62 62**

Organizatorzy:

Pod auspicjami:

Partner:

Współpraca:

Patronat honorowy:

Naczelna Izba Aptekarska